

LBRIS

We know
books

Simone de
Beauvoir
Inseparabilele

Cuvânt-înainte de
SYLVIE LE BON DE BEAUVOIR

Traducere din limba franceză și note
ANDREEA NĂSTASE

LITERA

București

CAPITOLUL 1

La nouă ani eram o fetiță foarte cuminte. Nu fusesem așa întotdeauna; în timpul primei copilării tirania adulților mă arunca în transe atât de pline de furie, încât una dintre mătușile mele a declarat într-o zi, cu toată seriozitatea: „Sylvie este posedată de demon“. Războiul și religia m-au potolit însă. Imediat am făcut dovada unui patriotism exemplar, călcând în picioare un bebeluș din celuloid „made in Germany“, care, de altfel, nu-mi plăcea. Mi s-a explicat că depindea de buna mea purtare și de cucernicia mea ca Dumnezeu să salveze Franța: nu puteam să mă sustrag. M-am plimbat prin bazilica Sacré-Cœur cu alte fetițe, fluturând stindarde și cântând. Am început să mă rog intens și am descoperit că-mi plăcea. Abatele Dominique, care era

capelanul școlii gimnaziale Adélaïde, mi-a încurajat fervoarea. Îmbrăcată într-o rochiță de tul, cu o bonetă din dantelă de Irlanda, mi-am făcut împărtășania privată, iar din acea zi le-am putut fi dată ca exemplu micilor mele surori. Am obținut de la Domnul ca, pe motiv de insuficiență cardiacă, tata să fie repartizat la Ministerul de Război.

Cu toate acestea, în dimineața cu pricina eram în culmea agitației: era prima zi de școală și eram nerăbdătoare să regăsesc Gimnaziul, orele de curs solemne ca niște liturghii, liniștea coridoarelor, surâsul blajin al domnișoarelor care purtau fuste lungi, corsaje montante și, de când o parte a clădirii fusese transformată în spital, îmbrăcau adesea uniforme de infirmiere. Sub vâlul alb pătat cu roșu semănau cu niște sfinte, și mă emoționau când mă strângeau la piept. Mi-am înfulecat repede supa și pâinea neagră care înlocuiseră ciocolata și brișele de dinainte de război și am așteptat nerăbdătoare ca mama să le îmbrace pe surorile mele. Purtam toate trei mantouri albastru-orizont croite din stofa destinată

ofițerilor, urmând precis linia mantalelor militare.

– Uitați-vă, e chiar și o mică martingală! le spunea mama prietenelor sale admirative sau uimite.

Când am ieșit din clădire, mama le-a luat de mână pe cele două surori mai mici. Am trecut posomorâte pe lângă Café de la Rotonde, care tocmai se deschisese cu mare zarvă sub apartamentul nostru și era, după cum spunea tata, un cuib de defetiști. Cuvântul mă intrigă. „Sunt oameni care cred în înfrângerea Franței“, mi-a explicat tata. „Ar trebui împușcați cu toții.“ Nu înțelegem. Nu faci anume ca să crezi ceea ce crezi: oare poți fi pedepsit pentru că-ți vin în minte anumite idei? Spionii care le dădeau copiilor bomboane otrăvite, cei care, în metrou, le înțepau pe franțuzoaice cu ace înmuiate în venin meritau, desigur, moartea; dar defetiștii mă lăsau perplexă. N-am încercat s-o iscodesc pe mama, căci îmi dădea întotdeauna aceleași răspunsuri ca tata.

Surioarele mele nu mergeau repede; gardul grădinii Luxembourg mi s-a părut interminabil. În sfârșit am intrat pe poarta gimnaziului, am urcat pe scară legănându-mi voios ghiozdanul burdușit cu cărți noi; am recunoscut mirosul ușor de boală amestecat cu izul de encaustic de pe culoarele proaspăt ceruite; supraveghe-toarele m-au îmbrățișat. La vestiar mi-am găsit tovarășele din anul precedent; nu aveam o prietenie strânsă cu nici una, dar îmi plăcea zgomotul pe care-l făceam laolaltă. Am zăbovit în holul principal, în fața vitrinelor pline cu vechituri moarte care se pregăteau să moară a doua oară: păsările împăiate își pierdeau penele, plantele uscate se dezagregau, scoicile își pierdeau lustrul. A sunat clopotul, așa că am intrat în sala Sainte-Marguerite; toate sălile de clasă semănau între ele. Elevele se așezau la o masă ovală, acoperită cu moleschin negru, prezidată de profesoară; mamele se instalau în spatele nostru și ne supravegheau tricotând cagule pentru soldați. M-am îndreptat spre taburetul meu și am văzut că locul de

alături era ocupat de o fetiță necunoscută, o brunetă cu obraji scobiți, care mi-a părut a fi mult mai mică decât mine; avea niște ochi închiși la culoare, strălucitori, care mă fixau intens.

– Dumneata ești cea mai bună din clasă?

– Sunt Sylvie Lepage, m-am prezentat. Cum te numești?

– Andrée Gallard. Am nouă ani; dacă par mai mică de atât e pentru că am ars de vie și n-am crescut prea mult. A trebuit să-mi întrerup studiile timp de un an, dar mama vrea să recuperez întârzierea. Ai putea să-mi împrumuți caietele de anul trecut?

– Da, i-am spus.

Siguranța lui Andrée, debitul ei rapid și precis mă descumpăneau. Mă cerceta cu un aer bănuitor.

– Vecina mea mi-a spus că ești cea mai bună din clasă, mi-a spus arătând-o pe Lisette cu o scurtă mișcare a capului. E adevărat?

– Sunt adesea prima, i-am răspuns cu modestie.

Am privit-o pe Andrée; părul negru îi cădea drept în jurul feței, avea o pată de cerneală pe bărbie. Nu întâlnești în fiecare zi o fetiță care a ars de vie, aș fi vrut să-i pun o mulțime de întrebări, dar domnișoara Dubois tocmai intrase în clasă, măturând podeaua cu poalele rochiei sale lungi; era o femeie energică și mustăcioasă, pe care o respectam enorm. S-a așezat și a început să strige catalogul, iar când a ajuns la Andrée și-a ridicat ochii spre ea:

– Așadar, fetițo, nu ne simțim prea intimidată, nu?

– Nu sunt timidă, domnișoară, i-a replicat Andrée pe un ton liniștit, după care a adăugat amabil: De altfel, nu sunteți intimidantă.

Domnișoara Dubois a ezitat o clipă, apoi a zâmbit pe sub mustață și a continuat să strige catalogul.

Ieșirea de la ore se desfășura după un ritual imuabil. Domnișoara se posta în cadrul ușii, strângea mâna fiecărei mame și săruta pe frunte fiecare copil. Și-a pus mâna pe umărul lui Andrée:

– N-ai fost niciodată la școală?

– Nu. Până anul ăsta am lucrat acasă, dar acum sunt prea mare.

– Sper că vei merge pe urmele surorii dumitale mai mari, i-a spus Domnișoara.

– Oh, suntem foarte diferite! a exclamat Andrée. Malou seamănă cu tata, adoră matematica, pe când mie îmi place mai ales literatura.

Lisette mi-a dat un ghiont; nu se putea spune că Andrée fusese impertinentă, dar nu adoptase tonul potrivit pentru a i se adresa unei profesoare.

– Știi unde e sala de studiu a elevelor externe? Dacă persoana care vine să te ia de la școală n-a sosit încă, acolo trebuie să aștepți, i-a spus Domnișoara.

– Nu vine nimeni să mă ia, mă întorc singură, a zis Andrée, apoi a adăugat cu vioiciune: Mama a trimis vorbă.

– Singură? s-a mirat domnișoara Dubois, apoi a ridicat din umeri: În fine, dacă mama dumitale a anunțat...

Mi-a venit și mie rândul să fiu sărutată pe frunte, după care am urmat-o pe Andrée

la vestiar. Și-a pus mantoul, unul mai puțin original decât al meu, dar foarte drăguț, dintr-o stofă de lână buclată roșie cu nasturi aurii; nu era o puștoaică fără căpătâi, cum de i se permitea să iasă singură? Oare mama ei nu era la curent cu primejdia bomboanelor otrăvite și a acelor înmuiate în venin?

– Unde locuiești, micuță Andrée? a întrebat-o mama în timp ce coboram împreună cu surorile mele.

– Pe rue de Grenelle.

– Ei bine, atunci o să te conducem până la bulevardul Saint-Germain, i-a spus mama. E în drumul nostru.

– Cu mare plăcere, dar nu trebuie să vă deranjați pentru mine. Privind-o pe mama cu un aer serios, Andrée a urmat: Trebuie să înțelegeți, doamnă, că suntem șapte frați și surori. Mama spune că trebuie să învățăm să ne descurcăm singuri.

Mama a încuviințat din cap, dar se vedea că nu era defel de acord.

Îndată ce am ajuns pe trotuar am iscodit-o pe noua mea colegă:

– Cum te-ai ars?

– Pe când coceam cartofi la un foc de tabără. Rochița mi-a luat foc, și coapsa dreaptă mi-a ars până la os. A făcut un mic gest de nerăbdare, ca și cum povestea aceea veche o plictisea. Când o să-ți pot vedea caietele? Trebuie să aflu ce-ați studiat anul trecut. Spune-mi unde locuiești, și o să vin pe la dumneata în după-amiaza asta sau mâine.

Am consultat-o pe mama din ochi; în grădina Luxembourg mi se interzicea să mă joc cu fetițele pe care nu le cunoșteam.

– Săptămâna asta nu e posibil, a intervenit mama jenată. O să vedem sâmbătă.

– Bine, o să aștept până sâmbătă, a spus Andrée.

Am privit-o cum traversa bulevardul în mantoul ei de stofă buclată roșie; era foarte mică, dar mergea cu siguranța unui adult.

– Unchiul tău Jacques cunoștea o familie Gallard care era înrudită cu soții Lavergne, verii cuplului Blanchard, a zis visătoare mama. Mă întreb dacă e aceeași familie. Dar mi se pare că niște oameni de calitate

n-ar lăsa o fetiță de nouă ani să umble singură pe stradă.

Părinții mei au vorbit mult timp despre diversele ramuri ale diverselor familii Gallard despre care auziseră din surse mai apropiate sau mai îndepărtate. Mama a continuat investigația. Părinții lui Andrée aveau doar legături foarte vagi cu Gallarzii unchiului Jacques, dar erau niște oameni de foarte bună calitate. Domnul Gallard absolvise Politehnica, avea o situație excelentă la Citroën și prezida Liga taților de familii numeroase; soția lui, născută Rivière de Bonneuil, aparținea unei mari dinastii de catolici militanți și era foarte respectată de enoriașele de la Saint-Thomas-d'Aquin. Fără îndoială avertizată cu privire la ezitățile mamei mele, doamna Gallard a venit s-o ia pe Andrée sâmbăta următoare, la ieșirea de la cursuri. Era o femeie frumoasă, cu ochi de culoare închisă, care purta la gât o bandă de catifea neagră prinsă cu o broșă de epocă; a cucerit-o pe mama spunându-i că părea sora mea mai mare și numind-o